

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Miljöprövningsdelegationen
(MPD)

BESLUT

1 (20)

2008-04-24

Dnr. 551-10049-06

Skanska Sverige AB
Dragrännan
746 50 BÅLSTA

Tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken (MB) till täkt och krossning av berg m.m. på fastigheterna Olunda 4:1, Eggebyholm 1:1, 2:1 och 4:1 (Olunda bergtäkt) i Knivsta kommun

---

BESLUT

Tillstånd

Länsstyrelsen i Uppsala län, Miljöprövningsdelegationen (MPD), meddelar Skanska Sverige AB (org.nr. 556033-9086) tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken (MB) att med nedan angivna begränsningar på fastigheterna Olunda 4:1, Eggebyholm 1:1, 2:1 och 4:1 (Olunda bergtäkt) i Knivsta kommun bedriva följande verksamheter.

Täktverksamhet och krossning av

- totalt 10 miljoner ton bergmaterial under 20 år med en genomsnittlig årsproduktion på 500 000 ton berg och med möjlighet att under enstaka år ta ut och bearbeta 700 000 ton.

Införsel för återvinning/efterbehandling av

- 75 000 ton schaktmassor per år.

Införsel och flisning av

- 20 000 ton ris och stubb per år.

Tillverkning av

- 100 000 ton asfalt per år.

Tillverkning av

- 40 000 m³ betong per år.

Verksamheterna får bedrivas inom det området har angivits på lokaliseringsskarta A1, se bilaga A1, samt inom det på kartbilaga A3 markerade verksamhetsområdet, se bilaga A3. Täktverksamhet får bedrivas endast inom det på kartbilaga A3 markerade brytområdet. Tillståndet gäller längst till och med den 30 juni 2028.

Länsstyrelsen Uppsala län

POSTADRESS: 751 86 UPPSALA **BESÖKSADRESS:** HAMNESPLANADEN 3

TELEFON: 018 - 19 50 00 **TELEFAX:** 018 -19 52 01 **E-POST:** lansstyrelsen@c.lst.se

POSTGIRO 3 51 73-4 / 6 88 03-6 **ORGANISATIONSNUMMER:** 202100-2254 (VAT SE202100225401)

Länsstyrelsen överlåter med stöd av 22 kap. 25 § tredje stycket jämfört med 19 kap. 5 § första stycket 8 MB åt tillsynsmyndigheten att fastställa ytterligare villkor av mindre betydelse för den del i beslutet som gäller arbetstider (villkor 6 och 7), att meddela undantag angående tillverkningsvolymen betong och asfalt (villkor 11), att meddela ytterligare villkor angående kontroll och dokumentation av inkommande massor (villkor 13) samt angående utformningen av en sedimenteringsbassäng för att omhänderta dagvatten från den aktuella täkten, alternativt gemensamt med Swerock AB:s angränsande täkt inom Olunda 5:1 (villkor 14).

Verksamheterna klassas enligt den i ärendet tillämpliga bilagan till förordningen (1989:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd med **SNI-koderna 14.2-0** (prövningsnivå B), **14.2-1** (prövningsnivå C), **37-2** (prövningsnivå C), **90.007** (prövningsnivå C), **26.6-1** (prövningsnivå C) och **26.829-4** (prövningsnivå C). Enligt den nya bilagan till ovannämnda förordning klassas verksamheterna med verksamhetskod 10.20, prövningsnivå B med tillståndsplikt i Länsstyrelsen, verksamhetskod 10.50, prövningsnivå C med anmälningsplikt till den kommunala miljönämnden, verksamhetskod 90.110, prövningsnivå C med anmälningsplikt till den kommunala miljönämnden, verksamhetskod 90.140, prövningsnivå C med anmälningsplikt till den kommunala miljönämnden, verksamhetskod 26.110, prövningsnivå C med anmälningsplikt till den kommunala miljönämnden, och verksamhetskod 26.160, prövningsnivå C med anmälningsplikt till den kommunala miljönämnden,

Miljökonsekvensbeskrivning

Länsstyrelsen godkänner med stöd av 6 kap. 9 § MB miljökonsekvensbeskrivningen i ärendet.

Villkor för verksamheten

1. Om inte annat följer av övriga villkor ska verksamheten bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med vad Skanska Sverige AB angivit i ansökningshandlingarna och i övrigt åtagit sig i ärendet. Sådana mindre ändringar av verksamheten, som avses i 5 § tredje stycket förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, ska anmälas på det sätt som anges i 22 § samma förordning till tillsynsmyndigheten.
2. Gränsen för brytområdet och fixpunkter inom området ska märkas ut i terrängen på väl synligt sätt. Markeringarna får inte rubbas eller döljas under exploateringstiden. Innan brytning påbörjas, ska utmärkningarna godkännas av tillsynsmyndigheten.
3. Avverkning av skog ska anpassas efter uttagstakten, och avbaning av vegetationstäckor får inte vara större än vad som fordras för att bedriva täktverksamhet under ett år. Befintliga träd och buskar inom verksamhetsområdet ska i möjligaste mån bevaras under verksamhetstiden. Insynsskyddande skogsriddar ska kvarlämnas mellan verksamhets- och brytgränserna i den mån skog finns i aktuellt område.

4. På avsnitt med uppenbara olycksfallsrisker ska stängsel sättas upp eller allmänheten på annat sätt tydligt uppmärksammas på riskerna att beträda området.
5. Uttag får inte bedrivas till lägre nivå än +23,0 möh.
6. Normal arbetstid ska vara helgfri måndag-fredag kl. 06-18. Buller från verksamheten ska begränsas så att den ekvivalenta ljudnivån utomhus vid bostäder inte överstiger följande riktvärden*.
50 dB(A) dagtid (kl. 07-18),
45 dB(A) lördagar, sön- och helgdagar dagtid (kl. 07-18),
45 dB(A) kvällstid (kl. 18-22) och
40 dB(A) nattetid (kl. 22-07).
Om hörbara toner eller impulsljud förekommer, ska de angivna värdena för ekvivalent ljudnivå sänkas med 5 dB(A)-enheter. Momentana ljud nattetid (kl. 22-07) får inte överstiga 55 dB(A) vid bostäder.
7. Borrning, sprängning och skutknackning får endast ske helgfri måndag-fredag kl. 07-18. Tillsynsmyndigheten får, om särskilda omständigheter föreligger, medge tillfälligt undantag från detta villkor.
8. Vibrationer till följd av sprängningarna får i kringliggande fastigheter inte överstiga riktvärdet* 4 mm/s, uttryckt som okorrigerad högsta svängningshastighet i vertikalled. Kringboende ska informeras om sprängningarna genom anslag på bestämd plats i närheten samt genom information i brevlåda. All sprängning ska föregås av tydligt hörbar ljudsignal. Vid risk för stenkast utanför täktområdet, måste berörd del av omgivningen avlysas vid sprängningstillfället.
9. Luftstöt vågor till följd av sprängning får vid närliggande bostäder inte överstiga 50 Pascal uttryckt som frifältsvärde.
10. Damning från kross- och sorteringsanläggningar, vägar, transporter och upplag ska begränsas inom täktområdet. Uppstår problem i omgivningen till följd av damning, åligger det Skanska Sverige AB att vidta åtgärder för att begräsa damningen.
11. Tillståndet gäller tillverkning av 100 000 ton asfalt och 40 000 m³ betong per år. Om särskilda omständigheter föreligger, får tillsynsmyndigheten medge tillfälligt undantag från detta villkor.
12. Om luktolägenheter från asfaltverket uppstår för omkringboende, åligger det Skanska Sverige AB att vidta åtgärder.

13. Inkommande massor för efterbehandling ska bestå av schaktmassor lämpliga för byggnads- eller anläggningsändamål där föroreningsrisken är ringa, och där massorna inte överskrider mindre känslig markanvändning, MKM-värdet enligt Naturvårdsverkets rapport 4638. Samråd ska ske med tillsynsmyndigheten hur dokumentation och kontroll av inkomna massor ska ske.
14. Utgående dagvatten från verksamhetsområdet ska behandlas i en sedimenteringsanläggning med oljeavskiljare innan det leds till befintligt dikessystem. Utformningen av anläggningen ska ske i samråd med tillsynsmyndigheten.
15. Kemikalier inklusive petroleumprodukter och farligt avfall ska vara märkta samt förvaras i täta behållare på tät, invallad yta, som är skyddad från nederbörd. Invallningen ska rymma den största behållarens volym plus 10 % av övriga behållares sammanlagda volym. Fordonsbränsle ska förvaras enligt ovan eller i dubbelmantlade cisterner.
16. Utrustning för sanering av oljespill och annat läckage ska finnas lättillgänglig inom verksamhetsområdet. En beredskapsplan för att hantera olyckor som kan hota grundvattnet ska finnas samt årligen genomgås med all personal.
17. Tankning av fordon ska ske på minst en meter tjock hårdgjord tät yta av exempelvis packat stenmjöl, där spill kan saneras. Arbetsmaskiner och tranportfordon som nyttjas inom området ska underhållas med hög ambition med avseende på service och underhåll.
18. I maskiner som används i tåkten får endast hydraulvätskor som uppfyller miljökraven i svensk standard användas.
19. Efterbehandlingen ska ske i samråd med fastighetsägarna och tillsynsmyndigheten. Efterbehandlingen ska ske successivt och vara avslutad ett år efter avslutad täktverksamhet, dock senast till tillståndstidens utgång den 30 juni 2028.
20. Vid exploatering ska en kopia av detta beslut finnas tillgänglig på arbetsplatsen.
21. Avbryts eller upphör verksamheten innan den slutförts enligt detta beslut, ska anmälan om detta göras till tillsynsmyndigheten.

* *Med riktvärde avses ett värde som om det överskrids medför skyldighet för tillståndshavaren att vidta sådana åtgärder att värdet kan innehållas.*

Efterbehandling

Skanska Sverige AB har redovisat täktområdets slutliga färdigställning i täktplanens efterbehandlingsplan M103, se bilaga A4. Den aktuella bergtäkten inom fastigheterna Olunda 4:1, Eggebyholm 1:1, 2:1 och 4:1 i Knivsta kommun samt den direkt angränsande Swerocktäkten kan förväntas fortleva under lång tid, även efter nu sökta tillstånd. Därför bör en alltför bestämd efterbehandling av området redan nu inte låsas. Det är dock viktigt att planera för olika alternativ som kan bli aktuella vid framtida efterbehandling. Färdigutbrutna områden bör successivt efterbehandlas. Exempelvis bör kanterna färdigställas allt eftersom gränserna för brytområdet uppnås.

Täkterna finns angivna i Knivsta kommuns översiktsplan (ÖP) där de beskrivs enligt följande: *bergtäkten norr om Valloxsäby redovisas som utvecklingsområde för störande verksamheter som viss tillverkningsindustri eller annan lättare industriverksamhet.* Innan området detaljplanläggs föreslås dock att en utredning görs om möjligheten till lokalisering av vissa sporter till området i kombination med industriverksamhet. I planen sägs att slänterna bör utformas för att i möjligaste mån minska buller, vilket bör beaktas vid ett förlängt tillstånd och eventuell utvidgning.

Länsstyrelsen delar kommunens uppfattning att täktens slänter på kortare sikt bör utformas på bästa sätt för att minska bullerstörningar för omgivningarna. Planering bör dock ske redan nu så att möjligheter finns att vid en slutlig efterbehandling kunna få till stånd en varierad landskapsbild med omväxlande brantare stup. Slänterna ska anpassas till omgivande marker, så att de på ett naturligt sätt ansluter till Swerocks täktområde och omgivande terräng. En platå ska sprängas ut på en meters djup från släntrönet för att undvika olyckor. Detta ger även möjligheter till häckningsplatser för vissa fågelarter. För att bryta den flacka bottenytan, kan enligt önskemål från Knivsta kommun, något eller några ”restberg” med toppar på 5-10 m sparas inom täktområdet.

Om översiktsplanens förslag inte kommer till stånd, kommer området sannolikt att efterbehandlas till skogsmark. Enligt sökanden kommer släntlutningarna i första hand att ske med sådana massor som inte går att återvinna, t.ex. finkornigt material. Enbart rent inert material kommer att användas med samma införselkontroll som för återvinningsmassorna.

Igångsättningstid

Fråga är om pågående verksamhet varför förordnande av igångsättningstid enligt 22 kap. 25 § MB inte är relevant.

Verkställighetsförordnande

Länsstyrelsen förordnar med stöd av 22 kap. 28 § första stycket MB att tillståndet får tas i anspråk även om beslutet inte har vunnit laga kraft. Skanska Sverige AB ska meddela tillsynsmyndigheten när verksamheten sätts igång.

Täktavgift

Enligt 4 kap. förordningen (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt MB ska den som har tillstånd till täkt betala avgift. Länsstyrelsen fastställer avgiften till 12 250 kronor per år. Avgiften är beräknad på en uttagsmängd överstigande 200 000 ton. Avgiften är nedsatt med 30 %, eftersom ansvaret för tillsyn överlåtits till kommunen. Avgiften ska betalas från och med det kalenderår som följer efter det att beslut om tillstånd har vunnit laga kraft. Därefter ska avgiften betalas för varje påbörjat kalenderår som tillståndet gäller.

Säkerhet

Länsstyrelsen har den 11 april 2008 godkänt en av Svenska Handelsbanken AB ställd borgensförbindelse, garanti nr. 518 887 677, till ett belopp av två miljoner (2 000 000) kronor som säkerhet för att i detta beslut meddelade villkor uppfylls, se bilaga C. Länsstyrelsen kan ompröva den ställda säkerheten om den anses otillräcklig.

Skanska Sverige AB har tillsammans med AB Vendels Grustag tidigare ställt två säkerheter i form av bankgarantier, utställda av Svenska Handelsbanken AB den 10 februari 2003 (garanti nr. 510 346 707) på tvåhundrafemtiotusen (250 000) kronor samt av Sparbanken Sverige AB den 13 februari 1992 (garanti nr. 195.002.136-8) på tvåhundrafemtiotusen (250 000) kronor för efterbehandling av täktområdet enligt tillstånd den 6 april 1992 (dnr 233-1120-92). Länsstyrelsen återsänder dessa säkerheter.

Särskilda upplysningar

Detta tillstånd befriar inte Skanska Sverige AB från skyldigheten att iaktta vad som gäller enligt andra bestämmelser för den anläggning eller verksamhet som tillståndet avser. Särskilt erinras om vikten av att de allmänna skyldigheterna enligt bilaga B beaktas.

Fasta fornlämningar är skyddade enligt bestämmelserna i lagen (1988:950) om kulturminnen m.m.. Det är bl.a. förbjudet att utan tillstånd rubba, ta bort, täcka över, köra över eller genom bebyggelse, plantering eller på annat sätt ändra eller skada fast fornlämning. Om en fornlämning påträffas under grävning eller annat arbete, ska arbetet omedelbart avbrytas till den del fornlämningen berörs. Den som leder arbetet ska omedelbart anmäla till Länsstyrelsen att en fornlämning har påträffats.

Skanska Sverige AB ska fortlöpande planera och kontrollera verksamheten, t.ex. genom löpande kontroll av bränslecisterner, spilltråg, tillhörande ledningar och ventiler, för att motverka och förebygga olägenheter för människors hälsa och miljön (26 kap. 19 § MB). Åtgärder ska noteras i en dagbok. I övrigt ska iakttas vad som sägs i förordningen (1998:901) om verksamhetsutövarens egenkontroll. Miljörapporten ska varje år före utgången av den 31 mars inges till tillsynsmyndigheten (26 kap. 20 § MB). Den ska utformas i enlighet med Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2006:9) om miljörapport.

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

BESLUT

7 (20)

2008-04-24

Dnr: 551-10049-06

Uppgifter om produktion av berg, sten, grus, sand, lera, jord, torv eller andra jordarter ska, enligt 5 § förordningen (1998:904) om täkter och anmälan för samråd, årligen lämnas till Länsstyrelsen.

Enligt 2 kap. MB gäller vissa allmänna hänsynsregler som ska iakttas. Särskilt erinras om 2 kap. 4 § MB vari föreskrivs om skyldigheten att undvika sådana kemiska produkter som kan befaras medföra risker för människors hälsa eller miljön om de kan ersättas med sådana produkter som kan antas vara mindre farliga.

Ändring av verksamheten kan kräva nytt tillstånd eller anmälan i enlighet med 5 och 21 §§ förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd. Bedrivs miljöfarlig verksamhet av annan än den som meddelats tillståndet, ska den nye verksamhetsutövaren enligt 32 § samma förordning snarast möjligt upplysa tillsynsmyndigheten om det ändrade förhållandet.

Uppkommer fråga om avvikelse från de villkor som meddelats, ska tillstånd för detta sökas hos Länsstyrelsen.

Sedan täktarbetet avslutats och efterbehandlingen enligt villkoren verkställts, ska anmälan härom omedelbart göras till tillsynsmyndigheten.

Det förutsätts att verksamheten inte innebär intrång i allmän eller enskild rätt.

REDOGÖRELSE FÖR ÄRENDET

Tidigare beslut

Länsstyrelsen beslutade den 6 april 1992 (dnr. 233-1120-92 och 2410-2226-92) med stöd av naturvårdslagen (1964:822) och den 4 februari 2000 (dnr 233-9848-98) med stöd av miljöskyddslagen (1969:387) att meddela Skanska Mellansverige AB och AB Vendels Grustag tillstånd till bergtäktsverksamhet på fastigheterna Olunda 4:1, Eggebyholm 1:1, 2:1, 3:1 samt Valloxsäby 1:1 i dåvarande Uppsala kommun. Tillståndet enligt naturvårdslagen var tidsbegränsat till och med den 30 juni 2007.

Ansökan med åtaganden och yrkanden

Skanska Sverige AB (org.nr. 556033-9086), nedan kallat Bolaget, har ansökt om fortsatt och utökat tillstånd enligt 9 kap. MB till täkt av berg, införsel av schaktmassor, tillverkning av betong och asfalt samt flisning av ris och stubb på fastigheterna Olunda 4:1, Eggebyholm 1:1, 2:1 och 4:1 i Knivsta kommun. Ansökan avser ett totalt uttag och krossning av 10 miljoner ton berg med en produktion på i genomsnitt 500 000 ton per år, införsel av 75 000 ton schaktmassor per år för återvinning och efterbehandling, tillverkning av 100 000 ton asfalt och 40 000 m³ betong per år samt flisning av 20 000 ton ris och stubb per år under 20 års tid. En miljökonsekvensbeskrivning har upprättats och bifogats ansökan. Bolaget yrkar vidare på att beslutet förknippas med verkställighetsförordnande enligt 22 kap. 28 § första stycket MB.

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

BESLUT

8 (20)

2008-04-24

Dnr: 551-10049-06

Samråd

Samråd med Länsstyrelsen och Knivsta kommun hölls den 23 augusti 2005. Samrådsmöte för allmänheten hölls den 6 april 2006 efter annonsering i Knivstabladet och Uppsala Nya Tidning samt med brev till närboende.

Bolaget har bedömt att den planerade verksamheten medför betydande miljöpåverkan.

Ärendets handläggning

Ansökan om tillstånd till täkt och krossning av berg m.m. kom in till Länsstyrelsen den 21 juli 2006. En miljökonsekvensbeskrivning var bifogad ansökan. Komplettering av ansökan kom in den 26 februari 2007. Ärendet kungjordes i Uppsala Nya Tidning den 7 mars 2007.

Ansökan har remitterats till Miljö- och byggnämnden i Knivsta kommun och miljökontoret i Uppsala kommun för yttrande.

Yttrande har kommit in från Knivsta kommun, Stefan och Jelena Kempegård och Paul Waern. Tidigare i ärendet har Kerstin Rosander inkommit med en skrivelse.

Bolaget har i skrivelse den 7 juni 2007 bemött vad som anförts i remissyttrandena och inkommit med kommentarer i ärendet daterade den 11 februari 2008.

BOLAGETS BESKRIVNING AV VERKSAMHETEN

Lokalisering

Täktområdet är beläget norr om sjön Walloxen och väg 77, ca 2 km SV om Östuna kyrka.

Motiv för täkten

Bolaget har bedrivit bergtäktsverksamhet sedan 1990-talet på Olunda. Inom området producerar PEAB asfalt. Gällande täktillstånd har upphört att gälla. Bolaget ansöker om ett fortsatt och utökat täktillstånd, där även ett asfaltverk och en betongfabrik ingår.

Bolaget påpekar att en övergång från naturgrus till bergkross är en angelägen ambition i samhällets ballastförsörjning. Därvid är överskottsberg från anläggningsarbeten en viktig del. Enligt det nationella miljömålet "God bebyggd miljö" ska användningen av naturgrus minska och andelen bergkross och återanvänt material öka. Naturgrusmålet i Uppsala län innebär att uttaget av naturgrus i Uppsala län år 2010 ska vara högst 0,5 miljoner ton per år. Berget inom det aktuella området håller god kvalitet och kan användas till de flesta bygg- och anläggningsändamål. Täkten i Olunda är den enda täkten söder om Uppsala som Bolaget har inom Uppsala län.

Verksamhetens omfattning

De fortsatta berguttagen, kommer att bestå i borring, sprängning, krossning, och vid behov skutknackning. Därtill tillkommer förädling, lagring och transporter. Berghanteringen kommer i stort bli densamma som nuvarande verksamhet. Tåktplanen redovisar uttagsriktningar inom området samt områdets slutliga efterbehandling.

Utöver täktverksamheten kommer mottagning och återvinning av berg, schaktmassor, betong, asfalt, lera, ris och stubbar att ske. Viss deponering kommer att ske av rena schaktmassor, som inte kan återvinnas. Vidare finns ett asfaltverk, som kommer att stå kvar. Ansökan omfattar även uppställning av en betongfabrik, som delvis ska försörjas med bergmaterial från platsen.

Brytningsplanering

Det planerade verksamhetsområdet är drygt 50 ha. Berguttagen kommer att fortsätta som tidigare. Det årliga berguttaget kommer att variera och beräknas till 500 000 ton per år med upp till 700 000 ton enstaka år. Sprängning kommer att ske 10-12 gånger per år på ca 40 000 ton per sprängning. Täktområdet är indelat i tre etapper, och uttagen kommer att ske parallellt i de tre etapperna. Uttagen kommer att ske till lägst +23 möh., samma nivå som i tidigare tillstånd, och den färdigställda täktbottennivån blir +24 möh., samma nivå som nivån i Swerocks angränsande täkt.

Asfaltverk

Ett befintligt asfaltverk finns. Verket är ett varmblandningsverk, som drivs med eldningsolja. Asfaltverket kommer att producera ca 100 000 ton per år. Verket försörjs med bergmaterial från täkten.

Betongfabrik

En betongfabrik planeras för ca 40 000 m³ per år. Råvaran kommer till största delen att utgöras av bergkross från täkten. Av tekniska skäl måste fabriken även försörjas med naturgrus. Detta kommer att köras in från Enköping och Lövestalöt norr om Uppsala. Cement levereras från Stockholm. Fabriken har tre våningsplan och två cementsilor. Materialet värms upp med eldningsolja. Processen är helt inkapslad, och den färdiga produkten körs ut direkt i betongbilar. Bilarna rengörs genom urspolning, och tvättvattnet återanvänds. Även urtvättad betong återanvänds.

Återvinning

Bolaget beräknar att föra in 75 000 ton schaktmassor per år för återvinning och efterbehandlingsarbeten i täkten. Bolaget har under ärendets gång begärt att få öka införseln av återvinningsbara massor från 50 000 till 75 000 ton. Det återvinningsbara materialet kommer att siktas och vid behov krossas. Bolaget beräknar att i nuläget kan ca 25 % av materialet återanvändas. Bolaget bedömer att den andelen kommer att öka. Lera och andra finkorniga material kommer att användas för täktområdets slutliga färdigställning.

Arbetstider

Normala arbetstider är kl. 06-18. Bolaget uppger att Naturvårdsverkets riktvärden för externt industribuller ska innehållas. Borrning, sprängning och skutknackning utförs endast vardagar kl. 07-18. Bolaget begär att det tidigare villkoret för betongframställning, sortering, utlastning, transport av material samt reparations och underhållsarbeten mellan kl. 06-22 även ska gälla i det nya tillståndet. Om det visar sig nödvändigt för att klara riktvärdena, kommer speciellt bullrande verksamheter inte att utföras före kl. 07.

Kemikaliehantering

Bolaget anser att nuvarande hanteringen av bränslen och kemikalier är tillfredsställande. Olja och transmission förvaras i uppsamlingskärl i container, diesel i invallade tankar och övriga produkter i container. Uppställning av arbetsmaskiner och fordon görs på hårdgjort underlag bestående av packat stenmjöl. Fordonen rengörs utanför tåktområdet. Avfallsprodukter som spilloljor och kemikalierester borttransporteras och omhändertas av godkänd transportör.

Dagvattenhantering

Genom att avsprängning utförs med en lutning åt öster, avvattnas området till en bäck i nordost och vidare norrut mot Storån, som i sin tur rinner norrut till Sävjaån och slutligen till Fyrisån. Bolaget beräknar kvävespillet från sprängningarna till ca 95-190 kg per år och bedömer att risken för påverkan från kvävespill är ytterst liten. Bolaget har gjort en översiktlig beräkning av den ökade vattenavrinningen efter uttagen och bedömer den så liten, att den ligger inom felmarginalen för vad som kan beräknas. Bolaget har även beräknat transporttiden från bergtäkten till sjön Valloxen och uppskattar den till mycket lång. Närmaste brunnar ligger på ett avstånd större än en kilometer från täkten.

Avverkning

En skogskant kommer att sparas mot vägen för att hindra insyn även när brytningen når längst söderut.

Transporter

Befintlig utfartsväg från området, som är gemensam med Swerocks och går söderut till väg 77, kommer att behållas så länge verksamheten pågår. Bolaget räknar med i genomsnitt 90 transporter per arbetsdag. Beräkningen baseras på en lastkapacitet på cirka 30 ton per bil. Om damning uppstår vid transportererna, kommer Bolaget att bevattna vägar och material.

Krossanläggning

Bullerberäkningar som Bolaget har låtit utföra visar att Naturvårdsverkets riktlinjer för buller kommer att underskridas. Kross- och sorteringsanläggningen kommer att ställas upp på betryggande avstånd från närmaste bebyggelse. Några störningar från den planerade verksamheten bedöms därför inte uppstå. Bolaget kommer att i skäligen grad verka för att den gemensamma bullernivån från den planerade och Swerocks befintliga verksamhet ska understiga 50 dB(A).

Kommunal tipp

I områdets sydvästra del ligger en tipp, som framförallt har nyttjats av Knivsta kommun. Bolaget är berett att avsluta tippen om tillstånd för nytt område erhålls i tåkten.

Efterbehandling

Bolaget har på karta M103 till täktplanen visat ett förslag till verksamhetsområdets utformning efter avslutad verksamhet. En plåtå med flack lutning mot nordost skapas. Den slutliga nivån kommer att samordnas med täktbottennivån i Swerocks angränsande täkt. I Knivsta kommuns översiktsplan 2006 redovisas området som ett utvecklingsområde för störande verksamheter. Möjlighet att lokalisera vissa sporter till området ska också utredas.

BOLAGETS MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING

Nollalternativet

Bolaget påpekar att stoppad produktion medför att tillgången på ballastprodukter minskar med väsentligt stigande priser som följd. Bolaget har i en marknadsanalys beräknat prisökningen vid ett utbudsunderskott, och hävdar att prisbilden i regionen påverkas med upp till 60 %. Sammanfattningsvis anser Bolaget att en nedlagd verksamhet i Olunda skulle innebära en dramatisk prisökning på bygg- och anläggningsmaterial i regionen, och att transportkostnaderna i regionen ökar.

Landskapsbild

Bolaget framför att landskapsbilden runt Valloxiområdet har ett stort skyddsvärde. Bolaget anser dock att det aktuella området är skyddat från insyn från vägar och bostadsområden. För att hindra insyn under verksamheten kommer en skogskant att sparas mot vägen. Efter avslutad brytning, och eventuellt under pågående brytning, kommer områdets framtida användning att planeras i samråd med kommunen.

Naturvärden

Ca 600 meter söder om täktområdet finns ett område av riksintresse för naturvård, Valloxiområdet. Området sammanfaller delvis med ett område av riksintresse för kulturmiljövård, Landskapet kring Valloxi och Säbysjön, och ca en km norr om tåkten ligger ett område av riksintresse för kulturmiljövård, Långhundradalen. Två kilometer nord och nordväst om Olunda finns ett Natura 2000-område, Sävsjån-Funbosjön. Avrinningen från bergtåkten leds mot det området. Verksamhetsområdet berör inte något vattenskyddsområde.

Rekreation

Bullerstörningar förekommer bara under arbetstid. Signal före sprängning kommer att vara tydligt hörbar i hela det aktuella området. Området inom riskzonen för kast kommer att spärras av före sprängningen. Under kvällar och helger är det tyst.

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

BESLUT

12 (20)

2008-04-24

Dnr: 551-10049-06

Vattenpåverkan

Beräkningar på påverkan på vattenflödena nedströms tälten visar att det naturliga flödet i Olundabäcken är ca 200 000 m³ per år. När tälten är helt utbruten ökar mängden till 240 000 m³. Ökningen anses ligga inom beräkningens felmarginal.

Bebyggelsepåverkan

Omgivningen domineras av skog och åkermark. Bebyggelse med permanentboende ligger ca 1,2 km norr om tälten. Ca 1,2 km österut finns ett hus för permanentboende, som ligger på samma fastighet som tälten liksom torpet Hammar-torp.

Trafik

MB reglerar endast fordonstrafik som rör sig inom tältområdet samt på tillfartsvägar anslutna till tältområdet. Förutsättningarna för att framföra fordon på allmänna vägar regleras i vägtrafiklagstiftningen. Den planerade verksamheten innebär ca 90 transporter per dag. Beräkningen baseras på att varje bil har en lastkapacitet på ca 30 ton. Med hänsyn till att utfarten från tälten sker direkt till en relativt stor väg, bedöms transporterna, trots antalet, inte utgöra någon direkt störning.

Buller

Bolaget åtar sig att innehålla Naturvårdsverkets riktlinjer för externt industribuller. Med hänsyn till tidigare klagomål kommer Bolaget dessutom att se över de bullerdämpande åtgärderna, bl.a. har den befintliga skyddsvallen mot NO höjts, och krossen sänkts ned på nivån +20 möh. Bolaget kommer att i skälig grad verka för att den gemensamma bullernivån från den planerade och Swerocks befintliga verksamhet ska understiga 50 dB(A). Bullermätningar kommer att ske regelbundet inom ramen för anläggningens egenkontroll.

Vibrationer

Bolaget åtar sig att innehålla riktvärdet 3 mm/s för vibrationer vid byggnader utanför tälten.

Damm- och stoftspridning

Damm och stoft uppkommer vid krossning, sortering och övrig hantering av ballastmaterial samt vid transporter. Damm och stoft sprids med vinden, varför vindriktning och vindhastighet är av avgörande betydelse. Förekomsten av damm och stoft kring verksamheten är i första hand en arbetsmiljöfråga och berör främst de som arbetar i tälten. Gällande arbetsmiljölagstiftning ställer stora krav på arbetsmiljön. För att begränsa dammspridningen är bandtransportörer och kross inbyggda. Vid behov sker dessutom vattenbegjutning.

YTTRANDEN

Yttranden har kommit in från Knivsta kommun, Stefan och Jelena Kempegård, Paul Waern samt Kerstin Rosander.

Knivsta kommun

Bygg- och miljönämnden anser att

- en bullerutredning för det sammanlagda bullret från Swerocks pågående och Skanskas täkt saknas,
- de sammanlagda bullernivåerna från båda anläggningarna ska underskrida externt industribuller,
- etapp 2 och delar av etapp 3, som ligger öster om infartsvägen, inte bör exploateras,
- terräng och vegetation bör återställas om etapp 2 och delar av etapp 3 exploateras,
- en bergtröskel mot dalgången väster om Olunda bör bibehållas, och vägpassagen i bergtröskeln bör fyllas igen till +28 metersnivån och vara vattentät upp till +27metersnivån,
- två eller tre restberg bör lämnas som naturmark relativt centralt i täkten samt att
- slänter och bergskärningar bör utformas med en terrass på varierande bredd, och med delar av täktbotten utformas som naturmark. Detaljerna ska regleras i detaljplaneläggningen.

Stefan och Jelena Kempegård

Stefan och Jelena Kempegård, som äger fastigheten Olunda 2:1, har under ärendets gång ställt ett antal frågor om bl.a. grundvattennivå och grundvattenprover, täktbottennivå, buller, sprängningar m.m.

Paul Waern

Paul Waern, Örby gård, motsätter sig ett eventuellt fortsatt tillstånd för bergtäkt på Olunda. Hans anser att den tunga trafiken kommer att väsentligt öka med besvärande bullerstörningar som följd.

Kerstin Rosander

Kerstin Rosander har tidigt i ärendet ställt frågor om grundvattnet och sprängningarnas påverkan på närliggande hus.

BOLAGETS BEMÖTANDE AV YTTRANDENA

Med anledning av inkomna skrivelser och remissvar har Bolaget den 11 juni 2007 inkommit med en skrivelse. Bolaget har också inkommit med en ny bullermätning. Bolaget påpekar att tillstånd har funnits på etapp 2, och att det är av stor vikt för Bolaget att få tillgång till etapp 2 och 3 för att kunna bedriva en långsiktig verksamhet. Den planerade verksamheten innebär också en återvinningsverksamhet, som kräver stora ytor. Bolaget kommer att utreda om platsen är lämplig för deponi. Även detta kräver tillgång på stora ytor. Bolaget har också inkommit med kommentarer angående verksamheten daterade den 11 februari 2008.

LÄNSSTYRELSENS MOTIVERING

Enligt bilagan till förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd utgör täkt av berg, sten, grus, sand, lera, jord eller andra jordarter (SNI-kod 14.2-0) tillståndspliktig verksamhet som givits beteckningen B (prövningsnivå Länsstyrelsen). Vidare utgör enligt samma bilaga berg- eller gruskrossverk eller sorteringsverk för sand, grus, sten eller morän (SNI-kod 14.2-1) anmälningspliktig verksamhet som givits beteckningen C (prövningsnivå Miljö- och hälsoskyddsnämnden). Den som bedriver eller avser att bedriva miljöfarlig verksamhet får enligt 9 kap. 6 § tredje stycket MB ansöka om tillstånd till verksamheten enligt MB även om det inte krävs tillstånd. Ansökan om tillstånd till gruskrossverk eller sorteringsverk för sand grus och sten m.m. (SNI-kod 14.2-1), ansökan om införsel och återvinning av schaktmassor (SNI-kod 37-2), uppläggning av schaktmassor (SNI-kod 90.007), uppställning av asfaltverk (26.6-1) samt uppställning av betongfabrik (SNI-kod 26.829-4) får i förevarande fall anses ha skett på s.k. frivillig grund.

Tillämpliga lagrum

Miljöbalkens mål

Enligt 1 kap. 1 § MB syftar bestämmelserna i balken till att främja en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö. En sådan utveckling bygger på insikten att naturen har ett skyddsvärde, och att människans rätt att förändra och bruka naturen är förenad med ett ansvar för att förvalta naturen väl. MB ska tillämpas så att

1. människors hälsa och miljön skyddas mot skador och olägenheter oavsett om dessa orsakas av föroreningar eller annan påverkan,
2. värdefulla natur- och kulturmiljöer skyddas och vårdas,
3. den biologiska mångfalden bevaras,
4. mark, vatten och fysisk miljö i övrigt används så att en från ekologisk, social, kulturell och samhällsekonomisk synpunkt långsiktigt god hushållning tryggas samt att
5. återanvändning och återvinning liksom annan hushållning med material, råvaror och energi främjas så att ett kretslopp uppnås.

De allmänna hänsynsreglerna

Enligt 2 kap. 2 § MB ska alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd skaffa sig den kunskap som behövs med hänsyn till verksamhetens eller åtgärdens art och omfattning för att skydda människors hälsa och miljö mot skada eller olägenhet (det s.k. kunskapskravet).

Enligt 2 kap. 3 § MB ska alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön (den s.k. försiktighetsprincipen). I samma syfte ska vid yrkesmässig verksamhet användas bästa möjliga teknik. Dessa försiktighetsmått ska vidtas så snart det finns skäl att anta att en verksamhet eller åtgärd kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.

Enligt 2 kap. 4 § MB ska alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd undvika att använda eller sälja sådana kemiska produkter eller biotekniska organismer som kan befaras medföra risker för människors hälsa eller miljön, om de kan ersättas med sådana produkter eller organismer som kan antas vara mindre farliga (den s.k. produktvalsprincipen). Motsvarande krav gäller i fråga om varor som innehåller eller har behandlats med en kemisk produkt eller bioteknisk organism.

Enligt 2 kap. 5 § MB ska alla som bedriver en verksamhet eller vidtar en åtgärd hushålla med råvaror och energi samt utnyttja möjligheterna till återanvändning och återvinning (de s.k. hushållnings- och kretsloppsprinciperna). I första hand ska förnybara energikällor användas.

Val av plats

Enligt 2 kap. 6 § MB ska det för en verksamhet eller åtgärd som tar i anspråk ett mark- eller vattenområde väljas en plats som är lämplig med hänsyn till att ändamålet ska kunna uppnås med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön. Vid bl.a. tillståndsprovning enligt 9 kap. MB ska bestämmelserna i 3 och 4 kap. MB tillämpas endast i de fall som gäller ändrad användning av mark- eller vattenområden. Ett tillstånd eller en dispens får inte ges i strid med en detaljplan eller områdesbestämmelser enligt plan- och bygglagen (1987:10). Små avvikelser får dock göras, om syftet med planen eller bestämmelserna inte motverkas.

Särskilt om täkter

Enligt 9 kap. 6 a § MB ska vid provningen av en ansökan om tillstånd till täkt behovet av det material som kan utvinnas vägas mot de skador på djur- och växtlivet och på miljön i övrigt som täkten kan befaras orsaka. Tillstånd får inte lämnas till en täkt som kan befaras försämra livsbetingelserna för någon djur- eller växtart som är hotad, sällsynt eller i övrigt hänsynskrävande.

Länsstyrelsens bedömning

Vid tillståndsprovning ska de förpliktelser som följer av MB:s hänsynsregler enligt 2 kap. iakttas.

Kunskapskravet

Bolaget har under lång tid bedrivit täkt- och återvinningsverksamhet. Länsstyrelsen bedömer att bolaget har den kunskap som erfordras för att bedriva sådan verksamhet enligt 2 kap. 2 § MB.

Skyddsåtgärder och försiktighetsmått

Länsstyrelsen bedömer att kravet på bästa möjliga teknik och skäliga försiktighetsmått enligt 2 kap. 3 § MB är uppfyllt i och med bolagets åtaganden och villkoren i detta beslut.

Hushållning och kretslopp

Enligt 2 kap. 5 § MB ska alla som bedriver en verksamhet hushålla med råvaror och energi samt utnyttja möjligheterna till återanvändning och återvinning. Länsstyrelsen anser att det är av stor vikt att ballastbranschen strävar efter att ersätta uttag av naturgrus i grusåsarna med bergkross och alternativa material. Länsstyrelsen har i beslut den 4 februari 1994 fastställt en strategi för hushållning av ändliga naturresurser. Den innebär bland annat att täktillstånd i orörda naturgrusavlagringar inte lämnas, samt att huvuddelen av materialförsörjningen ska baseras på bergkross och andra alternativ till naturgruset.

Val av plats

Länsstyrelsen bedömer att bergtäktens lokalisering är god med tanke på det relativt korta avståndet till både Knivsta och Uppsala som är de huvudsakliga avsättningsområdena för bergmaterialet. Några särskilt skyddsvärda naturområden har inte noterats i täktens omedelbara närhet, och avståndet till närboende är så stort, att risk för störningar från verksamheten bör bli liten.

Skälighet

Enligt 2 kap. 7 § MB ska de krav som ställs i detta beslut enligt 2 kap. 2-6 §§ MB inte vara orimliga att uppfylla. Länsstyrelsen finner att hinder enligt 7 § inte föreligger. Den planerade verksamheten medför inte att några miljö kvalitetsnormer åsidosätts.

Miljö kvalitetsmål

Riksdagen har fastställt ett antal nationella miljömål. Den planerade verksamheten berör framför allt miljö kvalitetsmålet "God bebyggd miljö". Miljö målet innebär att landets uttag av naturgrus år 2010 ska vara högst 12 miljoner ton per år, och ett delmål för Uppsala län år 2010 är högst 0,5 miljoner ton per år. Bolaget strävar efter att ersätta uttag av naturgrus med bergkross, att i ökad omfattning använda bergkross vid betongtillverkning samt att en del av producerat ballastmaterial ska utgöras av återvunnet material. Länsstyrelsen anser då att den fortsatta verksamheten kan förenas med de uppsatta målen.

Behov

Bolaget påpekar att det finns en ambition i samhället att återanvända överskottsberg från anläggningsarbeten. Tillgången i volym och tid är dock osäker och kvaliteten ojämn. Därför behövs även bergtäkter. Den aktuella täkten ligger sydost om Uppsala. Den planerade täkten tillsammans med Swerocks täkt är det enda bergtäktsområdet i södra Uppsalaregionen. Länsstyrelsen anser att den aktuella verksamheten är viktig för regionens ballastförsörjning.

Motivering av villkor

Naturmiljö

Bergtäkten ligger inom ett relativt flackt produktionsskogsområde, som av allmänheten huvudsakligen utnyttjas för jakt samt bär och svamplockning. Några

särskilt skyddsvärda naturområden har inte noterats i täktens omedelbara närhet. Däremot finns flera skyddsvärda naturområden i omgivningarna runt täkten, t.ex. Storåns dalgång, Valloxens omgivning och beteslandskap väster om Östuna kyrka. Områdena bör dock inte påverkas av täkten (villkor 3).

Yt- och grundvatten

Brytning av berg kommer att ske till nivån +23 möh., vilket är cirka 10 m ovanför grundvattenytan. Enligt ansökan förekommer inga större spricklinjer inom täktområdet, vilket tyder på att berget är tämligen homogent och tätt. Eftersom avstånden till de närmaste enskilda vattentäkter är stora, ca 700 m, bedömer Länsstyrelsen att dessa inte kommer att påverkas negativt av täktverksamheten.

Bolaget har uppgett att beroende på framtida avtal med Swerock kommer antingen en gemensam sedimenteringsbassäng att anläggas, eller så kommer Bolaget att bygga en egen. Det är viktigt att sedimenteringsbassängen har tillräcklig kapacitet för att godtagbar rening ska kunna ske. Det gäller även den oljeavskiljande delen. Efter sedimenteringen ska vid behov översilning i våtmark ske.

Eftersom det inte är helt klart hur den framtida reningen av dagvattnet kommer att ske, gemensamt med Swerocks angränsande bergtäkt eller genom en separat anläggning för endast Bolagets täktområde, överlåter Länsstyrelsen till tillsynsmyndigheten att föreskriva om slutliga villkor för rening av dagvatten som uppkommer inom verksamhetsområdet. Förslag till utformning av reningsanläggning för dagvatten ska lämnas till tillsynsmyndigheten senast den 31 december 2008.

Under pågående verksamhet i täkten ska regelbunden kontroll ske för att undvika exempelvis oljeutsläpp (villkor 13-18).

Buller

Bolaget har låtit utföra en bullerberäkning avseende bidrag från Bolagets och Swerocks verksamheter vid Olunda. Den beräknade ekvivalentnivån avser fullt nyttjad exploatering med krossar, fordonsrörelser och transporter till och från täktområdet.

Närmaste fritidsbebyggelse ligger cirka 700 m från täktens brytgräns, medan avståndet till närmast permanentboende är omkring 1,2 km. Både Bolaget och Swerock har låtit utföra bullerberäkningar för täktverksamheten. Beräkningarna tyder på att de sammantagna ljudnivåerna från de båda verksamheterna inte kommer att överskrida Naturvårdsverkets riktvärde 50 dB(A) dagtid kl. 07-18 vid närmaste bebodd bebyggelse.

I slutskedet av exploateringen av täktområdena tyder de bullerberäkningar som utförts av Bolaget på att riktvärdet för dagtid kan överskridas. Detta skede kommer sannolikt inte att inträffa under den sökta tillståndstiden och möjlighet bör också finnas att dämpa bullret. Länsstyrelsen bedömer att riktvärdena för externt

buller från hela den samlade verksamheten bör kunna klaras under dagtid vid lämpligt val av borrhutrustning (bullerdämpad borrhutmaskin), samt att bullerdämpande åtgärder vidtas i samband med krossning (villkor 6, 7 och 8).

Vibrationer och luftstötståg

Bolaget föreslår 3 mm/s som riktvärde för vibrationer för närmaste bebyggelse och 150 Pa för luftstötståg. Länsstyrelsen anser att vid noggrann planerad sprängning kan luftstötstågen väsentligen begränsas och riskfyllda stenkast undvikas. Länsstyrelsen anser att riktvärdet för luftstötstågen ska vara 50 Pascal uttryckt som frifältsvärde. Det är viktigt att omkringboende varnas före varje sprängning. Obehaget som uppstår vid vibrationer och luftstötståg minskar betydligt om berörda personer är förvarnade. Bolaget har åtagit sig att inför varje sprängning informera närboende genom anslag och information i brevlådan. För att minska överraskningsmomentet och därmed varna personer i närheten, ska signal ges före varje sprängning. (villkor 8 och 9).

Damning

Det åligger Bolaget att vidta de åtgärder som krävs för att begränsa damning från verksamheten. Bolaget bedömer att föreslagna åtgärder för att begränsa dammspridning bör vara tillräckliga, men åtar sig att vidta ytterligare åtgärder om så är nödvändigt (villkor 10 och 11).

Transporter

Länsstyrelsen anser att det är viktigt att transportavstånden inte blir längre än nödvändigt. Korta transportavstånd bidrar till att de nationella miljömålen (beslutade av Riksdagen i april 1999) och Uppsala läns regionala miljö kvalitetsmål (beslutade av Länsstyrelsen den 7 april 2003) om "Begränsad klimatpåverkan", "Frisk luft" samt "God bebyggd miljö" kan uppnås.

Bergtäktens lokalisering är god med tanke på det relativt korta avståndet till både Knivsta och Uppsala, som är de huvudsakliga avsättningsområdena för ballastmaterial.

Motivering av villkor

Länsstyrelsen finner anledning att föreskriva ett antal särskilda villkor om försiktighetsmått för att begränsa påverkan på hälsa och miljön. Villkoren avviker inte i någon väsentlig grad från de som Länsstyrelsen normalt föreskriver för aktuell typ av verksamhet.

Miljö kvalitetsnormer

Enligt 5 kap. 3 § MB ska Länsstyrelsen säkerställa i ärendet att de miljö kvalitetsnormer som meddelats enligt 1 § samma kapitel uppfylls. Regeringen har i förordningen (2001:527) om miljö kvalitetsnormer för utomhusluft fastställt sådana normer för kvävedioxid, kväveoxider, svaveldioxid, kolmonoxid, bly, bensen, partiklar och ozon. Länsstyrelsen finner, under förutsättning att föreskrivna villkor följs, att den sökta verksamheten inte kommer att medföra att någon miljö kvalitetsnorm enligt ovannämnd förordning kommer att överskridas.

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

BESLUT

19 (20)

2008-04-24

Dnr: 551-10049-06

Bedömningen av om verksamheten befaras medföra skada eller olägenhet av väsentlig betydelse (2 kap. 9 § MB)

Länsstyrelsen bedömer att någon sådan skada eller olägenhet av väsentlig betydelse för människors hälsa eller miljön som enligt 2 kap. 9 § MB kräver regeringens tillåtelse, inte kan befaras i förevarande fall.

Planförhållanden

Täktområdet omfattas inte av detaljplan eller områdesbestämmelser. Täktverksamhet är etablerad på platsen och berör inga riksintressen, fornlämningar eller utpekade naturvärden. Områdets utnyttjande för täktverksamhet innebär inte någon konflikt med kommunens översiktsplan.

Sammanfattande bedömning

Fråga är om pågående täktverksamhet. Som anförts ovan är hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kap. MB således inte tillämpliga i ärendet vad gäller frågan om val av plats.

Enligt Boverkets allmänna råd 1995:5, "Bättre plats för arbete", rekommenderas ett skyddsavstånd på 500 m kring täkter och krossverk. Av utredningen i ärendet framgår att i täktens närområde finns befintlig åretruntbebyggelse på ett avstånd av ca 1,2 km. Ett bostadshus tillhörande sökanden ligger dock på ett avstånd från täkten på ca 500 m. Som anförts ovan är det emellertid fråga om befintligt täktområde och befintlig bostadsbebyggelse. Länsstyrelsen anser därför att lokaliseringen acceptabel från omgivningssynpunkt, men att riktvärdet för buller ska innehållas.

Vid en samlad bedömning av ansökan och med hänsyn till vad ovan redovisats finner Länsstyrelsen att fortsatt tillstånd till bergtäkt inom fastigheterna Olunda 4:1, Eggebyholm 1:1, 2:1 och 4:1 i Knivsta kommun ska medges. Försiktighetsmått för täktverksamheten ska meddelas i särskilda villkor.

Länsstyrelsen bedömer att verksamheten går att förena med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurserna samt med den kommunala översiktsplanen.

Länsstyrelsen anser således, under förutsättning att de villkor som angetts ovan följs, att den föreslagna verksamheten inom fastigheterna Olunda 4:1, Eggebyholm 1:1, 2:1 och 4:1 i Knivsta kommun är förenlig med miljöbalkens mål enligt 1 kap. MB och de allmänna hänsynsreglerna enligt 2 kap. MB. Med hänsyn till vad sålunda anförts medger Länsstyrelsen Bolaget tillstånd enligt 9 kap. MB till fortsatt täkt av berg, fortsatt asfaltstillverkning, betongtillverkning samt återvinning inom de aktuella fastigheterna till och med den 30 juni 2028. Det totala uttaget av berg får uppgå till högst 500 000 ton per år med möjlighet till ett maximalt uttag av 700 000 ton per år, tillverkning av 100 000 ton asfalt per år, tillverkning av 40 000 m³ betong per år samt återvinning/efterbehandling av 75 000 tonschaktmassor per år. Inom verksamhetsområdet får även krossning, sortering, lagring, lastning och transport av utbrutet material ske.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos Nacka tingsrätt, miljödomstolen, se bilaga D.

Beslut om kungörelsedelgivning

Se bilaga E.

Beslut i ärendet har fattats av miljöprövningsdelegationen. I beslutet har deltagits länsassessor Roger Gustafsson, ordförande, och miljövardsdirektör Leif Sandin, miljöszakknig. Ärendet har föredragits av miljöhandläggare Ragnar Janson, miljöenheten.

Roger Gustafsson

Leif Sandin

BILAGOR

- A1 Lokaliseringskarta
- A3 Brytningsplan
- A4 Efterbehandlingsplan
- B Allmänna skyldigheter
- C Bankgaranti (borgensförbindelse) nr. 518 887 677 utställd av Svenska Handelsbanken AB den 4 april 2008
- D Hur man överklagar
- E Beslut om kungörelsedelgivning

SÄNDLISTA

Naturvårdsverket, 106 48 Stockholm
Kommunstyrelsen i Knivsta kommun, 741 75 Knivsta
Miljö- och byggnämnden i Knivsta kommun, 741 75 Knivsta
Lantmäterimyndigheten i Uppsala län, Box 986, 751 09 Uppsala
Sparbanksgruppen – Uppland AB, c/o Swedbank AB, Att: Birgitta Wickman, Björkgatan 77, 758 53 Uppsala + garantiförbindelsen den 13 februari 1992 (nr. 195-002-136-8) i original – Rek o mb
Svenska Handelsbanken AB, Box 1057, 171 21 Solna + garantiförbindelsen den 10 februari 2003 (nr. 510 346 707) i original – Rek o mb
Stefan och Jelena Kempegård, Olunda, 741 93 Knivsta
Kerstin Rosander, Solgården, WalloxSäby, 741 94 Knivsta
Paul Waern, Örby Gård, 741 93 Knivsta
Göran Andersson, Östuna, Eggebyholms gård, 741 94 Knivsta
Ivan Wilhelm Emanuel Olander, Lagga, Ärby, 741 93 Knivsta
Anders Olander, Lagga, Olunda, 741 93 Knivsta
Johan Olander, Timotejvägen 99, 741 42 Knivsta
Per Olander, Boängsvägen 59, 741 92 Knivsta
Annika Slothus, Lagga, Säby, 755 98 Uppsala
Swerock AB, Box 1008, 192 21 Sollentuna